

Socialstyrelsen

Om gevinsterne ved at anvende Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)

SØM giver:

- ✓ Systematik i arbejdet med sociale investeringer
- ✓ Fælles sprog på socialområdet
- ✓ En løftestang for strategiske drøftelser

Viden til gavn

SØM – et redskab til at belyse investeringspotentialiet ved sociale indsatser

Hvordan er balancen mellem omkostninger og effekter på socialområdet? Det er et spørgsmål, som mange i kommunerne stiller sig selv. Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) bidrager til svar.

De ressourcer, kommunerne afsætter til sociale indsatser, skal anvendes målrettet, systematisk og effektivt til gavn for socialt udsatte borgere og for samfundet. Men i praksis kan regnestykket være svært at gøre op – hvordan kan det for eksempel vurderes, om borgernes udbytte af indsatser målrettet hjemløshed, misbrug, psykisk sårbarhed, vold, handicap eller andet står mål med investeringen?

SØM kan belyse forholdet mellem omkostninger og effekter af sociale indsatser. Det er vigtigt i forhold til at påvise investeringspotentialitet forbundet med indsatserne og i forhold til at prioritere imellem dem. Desuden kan SØM give viden om de afledte budgetøkonomiske konsekvenser på offentlige ydelser og aktiviteter over tid og fordelt på aktører.

Socialstyrelsen står bag

SØM er Socialstyrelsens redskab til kommuner, der ønsker mere viden om, hvordan sociale indsatser påvirker den offentlige økonomi. SØM består af:

1. en ramme for at beregne det samlede budgetøkonomiske nettoresultat af konkrete sociale indsatser ud fra brugernes input.
2. en database med viden om effekter, konsekvenser og priser for indsatser og målgrupper på socialområdet, der kan anvendes som inspiration til input i konkrete SØM-beregninger.

SØM er frit tilgængelig på Socialstyrelsens hjemmeside, hvor der også er en erfaringsdatabase med eksempler på SØM-beregninger udarbejdet af brugere af SØM. Socialstyrelsen tilbyder desuden kommuner rådgivning og sparring om SØM.

Læs mere her: socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/socialstyrelsens-viden/som-og-okonomiske-analyser/som

Gode grunde til at arbejde med SØM

✓ Systematik i arbejdet med sociale investeringer

SØM gør det muligt at belyse investeringspotentialet forbundet med sociale indsatser.

SØM understøtter, at der arbejdes ensartet og systematisk med investeringer på socialområdet, både internt i kommunen og på tværs af offentlige myndigheder.

“SØM har givet os en systematik og en metodik – og vi bruger den meget til at få ideer til, hvor det er, vi faktisk skal kigge efter effekter henne.”

Specialkonsulent, Aarhus Kommune

✓ Fælles sprog på socialområdet

Arbejdet med SØM kan give fælles sprog for værdien af sociale investeringer på tværs af fagligheder samt mellem administration og politikere.

Med SØM som fælles sprog kan sammenhængen mellem økonomiske og socialfaglige prioriteringer og investeringer på socialområdet styrkes.

“Vi taler jo tit sociale indsatser ind i sådan lidt bløde værdier og noget, som har noget med trivsel at gøre. Det kan også være fint, men det økonomiske perspektiv har faktisk også betydning.”

Konsulent, Vesthimmerland Kommune

✓ Løftestang for strategiske drøftelser

SØM kan både styrke kommuners beslutningsgrundlag og fungere som styringsredskab for den strategiske udvikling og for investeringer på socialområdet.

SØM kan være katalysator for strategisk udvikling af socialområdet ud fra en langsigtet og kvalificeret investeringstankegang med nuanceret effektfokus.

“Vi ser en stor gevinst i det [SØM], fordi det er meget, meget konkret og giver nogle resultater, også visuelt, som man kan bruge i de strategiske drøftelser.”

SSP-konsulent, Odense Kommune

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk

**Materialet er udarbejdet af
Rambøll Management Consulting for
Socialstyrelsen**

Fotos: Adobe Stock

April 2022